

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§. 2. Geographica descriptio populorum Galliae Cispadanae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

Fl. Montone ad Æsim Fiumefino : separabant itaque Senones ab Occidente Vtens Fl. à Lingonibus, ab Oriente Æsis Fl. à Piceno; à Septentrione mari supero eluebantur; à Meridie primis montibus, & oræ maritimæ propinquieribus; nam Sarfinam & Vrbinum dicuntur Vmbri retinuisse.

N V M. 6. De Gætis.

STRABO lib. 5. Geogr. suæ, ait GÆSATAS vnà cum Senonibus Romam cepisse, immo & Galliæ Cispadanæ partem incoluisse; quod vnus inter veteres Geographos asseruit. Nam discimus ex Polybio lib. 2. Gallos Cisalpinos sollicitasse Transalpinos qui inter Rhodanum accolebant *Gætatas*; è re dictos, quòd æra bellando merere solerent *ἄλλ' τὸ μὲν εἶπα τεύεν Γαισάτας ποροαγορευόμεναι*. Vnde Orosius lib. 4. cap. 13. negat Gætatarum nomen esse Gentis, sed Mercenariorum Gallorum ait esse. Strabo autem duas expeditiones Gallorum confudit, primam qua vrbs incensa est, alteram quæ contigit anno vrbs c. 528. vt bene Cluuerius probat.

§ 2. Geographica descriptio populorum Galliæ Cispadanæ.

N V M. 1. *Ligures*, le Marquisat de Saluces, partie du Piedmont, la pluspart du Montferrat, toute la coste de Gennes, la Seigneurie de Mourgues, partie du Comté de Nice, & la partie du Duché de Milan qui est au deçà du Pau.

Ligures olim diuisi sunt in *Capillatos* & *Montanos*. *Capillati*, loca maritima incoluerunt, vt testantur Plinius, & Dio; *Montani* ad Apenninum, & ad Alpes.

Ligures Capillati.

V E- { N I C Æ A Massiliensium: *Nice en Prouence*; ad cuius discrimen Asiatica dicitur *Nicée*, aliter *Nice en Bithynie*; sic dicta est à Massiliensium victoriâ de Liguribus.
 D I- { Herculis Monæci portus, hodie *Monaco* aliter *Mourgues*, malè *Villa-Franca*. Hinc Mancinus in Numantinos proficiscens audiit, *Mancine mane*.

Parall. Geogr. Tom. II.

B B b b

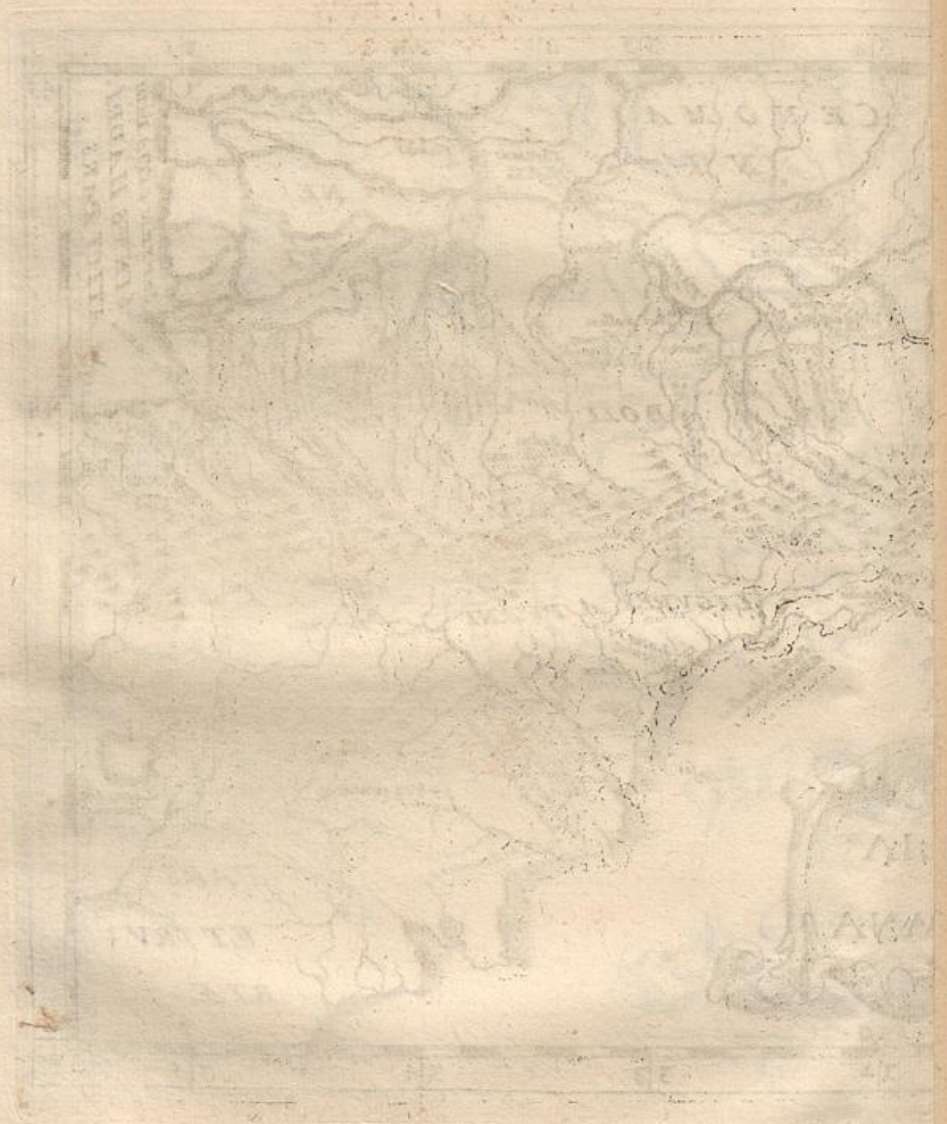
- A N- } Trophæa Augusti: *Torbida*, patria Pertinacis Imperatoris qui natus erat in villâ Apennini, & ex continuatone lignariæ negotiationis dictus est Pertinax.
- T II. } CEMENELIO aliter Cemenæum, à monte Cemenò vrbs sic dicta: *omnino concidit*, eius rudera ostenduntur in monte Acema, ex quo Plinius Varum fluuium effundit.
- VARVS Fl. *Il Varo*, nobis *le Var*, Italiæ & Galliæ Braccatæ terminus, ex monte Acemâ profluens.
- I N- } ALBIVM INTEMELIVM, vel Albintemelium, corruptè in Martyrologiis Victimelium, *Vintemille*; vrbs magna Straboni, & eidem Albia dicta quasi Alpia, quia cò vsque Alpes producebantur.
- T E- } Rutuba Fl. *la Rotta*, vrbs prædictam alluens.
- M E- } ALBIVM INGAVNVNVM: *Albenga*, Straboni πόλις ορ-
L I I. } pidulum; postea Albingaunum.
- I N- } Galinaria Insula: *Isola d' Albenga*, à Gallinis syluestribus nomen habet, quæ hîc affatim ab aucupibus capiuntur; earum meminere Varro, & Columella.
- G AV- }
N I. }
- V A- } VADA SABBATIA, item Sabata, & Vada Sabatorum, locus veteribus celeberrimus; hodie *Vadi*, seu *Vai*, & *Vé*.
- VERI } SAVONA: *Sauone*, quæ vulgò malè confunditur cum Vadis
L I G- } Sabbatiis: eius meminit Liuius lib. 28. vbi ait Pœnum de-
V R E- } posuisse prædam suam.
- GENVA: *Gennes*, emporium Ligurum Straboni, quam ineptè dictam esse Staliam putauit Stephanus: à Scriptoribus mediæ ætatis dicitur Ianua, vt apud Procopium lib. 2. & 3. Diruta est à Magone Pœno, & restituta à Romanis, factaque municipium.
- Portus Delphini: *Porto Fino*.
- Boactes Fl. corruptè Boaccas Anton. nunc *Brignolo*.

Ligures Montani.

- V A- } AVGVSTA VAGIENNORVM; vbi fuerit non satis constat: eam Cluuerius circa Carmaniolum locat *Carmagnole*.
- POLLENTIA: *Palenzo*, ad Fl. Tanari, & Sturæ confluen-

GIEN- } res; iuxta urbem Sylua celebratur; item & lana quæ
N I. } Varroni & Columellæ dicitur Pollentina.

PADI Fontes de quibus suprâ cap. 2. §. 4. num. 2.

STATIELI, } AQUE STATIELÆ, seu Aquæ Statiolorum, cuius
& STATE- } oppidani Aqueses Plinio: *Acqui*.
LATES. } ALBA POMPEIA, nobile municipium, cuius in-
Meminit Li- } Asta ad Tanari, Urbisque fluminum confluentes;
uius lib. 42. } Colo. Ro. Ptolemæo; eius crebra mentio in
Campi State } Scriptoribus mediæ ætatis: *Aste*.
latis vbi Li- } Tanarus Fl. parum nobilis, ad quem tamen, ut ait
gures à Ro. } Ælianus, peculiare piscandi modos exercent
deuicti sunt. } incolæ; hodie *Tanaro*, & *Tanero*.
Vrbs Fl. *Orba*.

VE- } VELIA, vnde dicti populi, sita erat ad Fl. Varusam ho-
L I A- } die *Versa*, aut ad Tidonem *Tidone*; melius situs eius
TES, } ignoratur.

ERTONA Colonia, Straboni Darthona: *Tortona*; inco-
la Dertonenses, dicta & Iulia Dertona, celeberrima
in inscriptionibus.

TES, } Clastidium: hodie *Chiasoggio*; clara in Historiâ Roma-
nâ in bellis à Scipione & Marcello gestis.

cogno- } Bodincomagus, vbi postea nobile oppidum conditum
mine } est *Casal S. Vas*. Dicebatur à Romanis *Industria*, à Li-
guribus *Bodincomagus*, ait Plinius.

VE- } Libarnum, Libarna Plin. & Ptol. rudera eius visuntur
circa Arcuatam *Arqua*.

CHE- } Iria: *Voghiera*, hoc est vicus Iriæ ad Fl. Iriam qui hodie
Staffa, seu *Staffora* dicitur.

LII. } Comiliomagus & Comeliomagus, fortè & Camilloma-
gus, hodie *Brone*, aut locus alius vbi ponte iunctus
est Padus.

N V M. 2. *Anamani*, hodie le Duché de Plaisance, la Principauté
de Landi, l'Etat Palauicin, & quelque peu du Parmesan.

V R- } PLACENTIA: *Piacenza*, Gallis *Plaisance*, ad quam de-
ducta Colo. sub initium belli 2. Punico, dicitur tamen
à Cicerone Municipium, quod frustra *Afconium plu-*

- B E S } rimum torquet. Nobile habebat Amphitheatrum quod bello inter Cecinam, & Spurinam deflagrauit, distabatque vrbs M D. passibus à Pado.
- ANA- } Emporium Placentinorum ad Padum, quod Annibal frustra obsedit, immo & hîc accepit vulnus, *vbi fuerit ignoratur.*
- MA- } Florentia, seu Florentiola, *Firenzuela.*
- NO- } FIDENTIA, seu FIDENTIOLA: *Borgo di San-Donnino*, dicta quoque & Iulia Fidentia, & Iulia Chryso polis in vitâ S. Donnini, sed ponitur in viâ Claudiâ: vtrum autem hæc pars Æmiliæ viæ sit dicta Claudia, non audet statuere Cluuerius.
- RVM. } FOSSA ÆMILIA: cuius meminit Strabo lib. 5. producta à Placentiâ Parmam vsque, ducta an. V. C. 638. annis 72. à stratâ viâ Æmiliâ per M. Æmilium Lepidum inter Placentiam & Ariminum; hæc autem fossa ducta est à M. Æmilio Scauro, ob campos aquâ nimium dilutos per Fl. Trebiam, cui malo hac fossâ prouidit.
- FLV- } TREBIA: clade Romanâ inelytus, Plinio cognomine Placentinus: hodie *Trebbia.*
- VII } HADRIA: *Larcha*, vt indigenæ putant.
- ANA- } Sesterio in vita S. Donnini ad Fidentiam urbem: hodie
- MA- } *Stirone, & Sestro, & Sestrone.*
- NO- } Tarus: *Taro, & Tarro.*
- RVM. }

NVM. 3. *Boj*, hodie la plus grande part du Duché de Parme, les Duchez de Reggio, & de Modene, l'Estat de Corregio, &c. partie du Mantouian deçà le Pô, la Frignane, partie du Bolognese, Duché de Mirandole, partie du Ferrarois.

- V } PARMA: *Parme*, incolæ Parmenses Plinio, Stephano Par-
- R } mani; in viâ Flaminiâ facta Colonia V. C. an. 569. repara-
- B } ta ab Augusto, & dicta Colonia Iulia Augusta Parma.
- E } Tannetum: *Taneto*, seu *Tanedo*, Liuius corruptè Cannetum,
- S } vnde malè ab indoctis collocatur trans Padum vbi nunc est *Canneto*, non procul à Pado: dicitur clarus locus pietate C. Seruilij Consulis, de quâ vide Liuium.

FORVM LEPIDI in viâ Æmiliâ, postea Regium Lepidi Ciceroni: nunc *Rezzo*, & *Reggio*. Notat Festus ad Fretum Siculum Rhegium scribi per h, à frangendo, hoc autem sine aspiratione à regiâ dignitate, quare apud Phlegontem Trallianum dicitur *πόλις βασιλεια*. Incolæ apud Plinium aliquando Regienses dicuntur, aliquando Regienses à Lepido, alij ad Fretum Rhegini. Nomen accepit à M. Æmilio Lepido an. V. C. 565.

MVTINA: *Modena*, Gallis *Modene*, Colonia Rom. an. V. C. 569. obsidione Decimi Bruti per M. Antonium celebris.

Brixellum Col. *Bressello*, Paul. Diac. *Brexillus*, nobilitata morte Othonis post pugnam ad Bedriacum.

Forum Nouum: *Fornoue*.

Nuceria, seu Luceria, vtroque enim modo olim dicebatur: hodie *Lucera*, seu *Luzzara*.

BONONIA: *Bologne la Grasse*, in viâ Æmiliâ, malè Stephano Bobonia; cùm à Tuscis tenebatur FELSINA dicta, eorûmque metropolis ait Plinius lib. 3. cap. 15. Colonia fuit & Municipium Romanorum.

Forum Gallorum; vicus in viâ Æmiliâ, bellis ciuilibus nobilis, & Pansæ Consulis vulnere, ex quo paulò pòst obiit: hodie *Castel Franco*.

Parma Fl. *Parma*, Parmam urbem influens.

Nicia Plinij, in Itinerariis Nigella, ad Brixellum cadens; hodie *Hensa*, seu *l'Ensa*.

Gabellus in Tab. Itin. Secia: hodie *Secchia*.

Scultenna, Plinio, Liuiò, Straboni: *Il Panaro*.

RHEVS: *Reno*; *Paruus* dictus Silio, *Bononiensis* Plinio in quo INSULA, celebris constituto Triumviratu inter Octauium, Antonium, & Lepidum: nam Dio lib. 46. ait hunc conflatum esse in Insulâ Fl. qui Bononiam præterfluit. Appianus eam constituit in Fl. Lauino, hodie *Lauino* qui cadit in Rhenum, sed est admodum exiguus, nec habet Insulam quæ capiat tres viros à suis disinctos. Indigenæ locum ostendunt cœnosum inter Lauinium Fl. & Girondam Fl. lutosum; sed hæc omnia Cluuerius vt nugas explodit.

N V M. 4. *Lingones*, hodie partie du Bolognese, de la Romagne, & de la Romagne Florentine.

- V R-
B E S
L I N-
G O-
N V M.
- FORVM CORNELII, viæ Flaminæ affixum, aliter Forum Cornelium, à L. Cornelio Sylla, vnde in Martyrologio dicitur Forum Syllæ. Paulus Diaconus rerum Longob. lib. 2. cap. 18. ait Fori Cornelij castrum dictum esse Imolas; vnde iam nomen vrbi *Imola*.
- Claterna: *Quaderna*, celebris in historiâ Romana, vnde Hirtius Consul præsidium deiecit.
- FAVENTIA: *Faënza* ad quam Carbonis exercitum deleuit Sylla per Metellum Pium; huius agri singula vitium iugera sexcentas vinas reddébant vini, vt ait ex Varrone Columella lib. 3. cap. 3. vt ipse Varro 1. de re Rust. cap. 2. tricenas amphoras, vnde illæ vites dictæ Tricenariæ.
- Solonæ, vnde incolæ Solonates Plinio: hodie *Citta di Sole*; ad Fl. Vtensem.
- Butrium: hodie *Budrio*.
- FL V-
V I I
L I N-
G O-
N V M.
- Idex Fl. *l'Idice*, Boiorum & Lingonum limes.
- Silarus: *Sillaro*, seu *Sillero*.
- Vatrinus, seu Saternus, *Santerno*.
- Sennus, *Senno*, aliter *Senio*.
- Anemo Plinio, in Tabulis Itinerariis Animo, hodie *Arnone*, & *Amone*.

N V M. 5. *Senones*, hodie partie Orientale de la Romagne.

- V R-
B E S
- RAVENNA: *Rauenne* nobis, Italis *Rauenna*, incolæ Rauennates, non Rauennenses, vt vult Stephanus: à Claudiano dicitur antiqua, quia diu ante Troiæ *Ἐλασιον* condita à Theffalis, vt ait Strabo lib. 5. sed Theffali non ferentes iniurias Tuscorum eam Vmbris tradidere, quare ab eodem Strabone vocatur Vmbrorum Colonia. Sita est in paludibus, ædibus ligneis, aëris saluberrimi, vnde hîc gladiatores alebantur. Describitur à Procopio 1. Goth. & Sidonio lib. 1. Epist. 8. vbi vrbs Trigemina dicitur. Prima di-

cebatur *Rauenna*, seu *Ciuitas vetus*: 2. *Clasfis*, seu *Portus nouus*: 3. *Via Cæsarea*, vel *Cæsaris*, quæ ducebat à *Rauennâ* ad *Classem*. *Clasfis* nomen seruat *Classe*, vbi monasterium S. Apollinaris: veteris *Rauennæ* locus dicitur *Porto di Rauenna*.

AGER Vritanus amcenissimus cuius meminit Appianus 1. Ciuil. Situs erat inter *Rauennam* & *Fidentiam*.

FICOCLE: hodie *Ceruia* in mari; nomen accepit à *Ceruâ* precibus S. Bastiani Episcopi sanata, vt legitur in eius vitâ, vbitamen perperam *Phicole* scribitur.

FORVM LIVII, apud Antoninum malè Iuli: *Forli*.

Forum Popilij, an olim Forum populi dubitari potest; hodie *Forlimpopolo*, & *Forlippiccolo*, quasi *Forum minus*.

CÆSENA: hodie *Cæsena*; Procopio *Cisina*, Straboni *Cæsene* apud *Isapim* & *Rubiconem amnes*: sic lib. 5.

VTIS, seu *Vtens-Vtentis*, malè in *vitis SS*. *Bidens*: hodie *Montone*.

BEDESIS, ad veterem *Rauennam* influens, aliter & *Bidens*; in fonte *Ronco*, dicitur, in parte inferiori *Bedese*.

RUBICON, limes *Galliæ*, & *Italiæ* transitu *Cæsaris* memorabilis, paruus & puniceus à *Lucano* dictus, quem colorem à glareâ trahit, inquit *Sidonius*: hodie dicitur *Fiumecino* ex tribus fluuiolis conflatus, quorum Occidentior vocatur *Vrgone*, seu *Rugone*, quem *Cluuerius* putat esse verum *Rubiconem* quia ad *Cæsenam* inclinât, vt vult *Strabo* lib. 5. medius *Pisatello*, quem *Leander* & *Blondus* *Rubiconem* credunt; tertius Orientalior *Borco* qui alluit *Sauinianum*, quare in ostio ab incolis dicitur totus ille Fl. *Fiume de Sauignano*. Tabulæ recentes 1. vocant *Pisatello*; 2. *Butrio*, seu *Rugosa*; 3. *Plusâ*. De inscriptione ad hunc fluuium lege *Cluuerium*, & puta commentum esse, si doctioribus confidis.

SENONVM.

FLVMINA SENONVM.